

10.01.01 / Церна Ганна Миколаївна ; Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2001. – 19 с.

25. Цодоков Е. Опера Штрауса «Саломея» [Електрон. документ] / Е.Цодоков. – Режим доступа : <http://www.belcanto.ru/salome.html>.

Одержано редакцією – 20.09.17

Прийнято до публікації – 28.09.17

УДК 821.161.2: 82-1

Галина НЕМЧЕНКО

СТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЕЗІЇ ЛІНИ КОСТЕНКО ТА НАТАЛІ ЛІВИЦЬКОЇ-ХОЛОДНОЇ

У статті досліджуються стильові прикмети оригінальних ліричних творів Ліни Костенко та Наталі Лівицької-Холодної як характерних представниць української поезії ХХ — початку ХХІ століття. Акцентується увага на типологічних рисах їхнього доробку. Простежується художня майстерність авторок, віртуозність у використанні багатючих джерел української мови, національного фольклору. У розвідці приділяється увага тропам, стилістичним фігурам у їх віршах громадянського, філософського, пейзажного, інтимного звучання. Висвітлюються особливості поетичного світу двох письменниць, специфіка художнього відтворення в їх ліриці ментальності українців.

Ключові слова: *Ліна Костенко, Наталя Лівицька-Холодна, поезія, тропи, стилістичні фігури, повтори.*

Постановка проблеми. Творчість Ліни Костенко та Наталі Лівицької-Холодної протягом багатьох десятиліть приковує до себе увагу критики. Поетичний доробок Ліни Костенко аналізували В. Базилевський, Н. Бойко, В. Брюховецький,

М. Гольберг, Г. Гордасевич, М. Ільницький, Г. Клочек, Т. Коляда, М. Коцюбинська, Л. Краснова, А. Макаров, В. Панченко, І. Пономаренко, Б. Рубчак, М. Слабошпицький, Л. Таран, І. Фізер та ін. Серед дослідників лірики Наталі Лівицької-Холодної можна назвати С. Гординського, Г. Ільєву, М. Ільницького, І. Коровицького, Л. Куценка, О. Легку, Л. Міщенко, Б. Рубчака, Т. Салигу, Л. Скорину, В. Скуратівського, О. Сліпущо, Ю. Шереха, В. Поліщука, В. Пахаренка, Ф. Погребенника та ін. Вважаємо, що цікаві результати може дати зіставлення художніх систем материкових і діаспорних авторів, зокрема Ліни Костенко та Наталі Лівицької-Холодної.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом останніх десятиліть не зникає інтерес до вивчення творчості обох поетес. Про це свідчать праці П. Іванишина «Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко» (2008), В. Клименко «Ліна, принцеса воїнів» (2010), Я. Голобородька «Вербалізація вічності: філософські інкрустації Ліни Костенко» (2012); Г. Аврахова «Наталя Лівицька-Холодна» (2002), О. Єременко «Магія кольорів у ліриці Наталі Лівицької-Холодної» (2002), М. Слабошпицького «Остання з великого покоління» (2005), С. Столбюк «Публіцистична лірика Наталі Лівицької-Холодної періоду мистецького українського руху» (2012) тощо. Проте й нині лишається широке поле для пошуків у царині поезики цих авторок, зокрема в плані зіставлення їх художніх світів.

Мета статті — простежити стильові особливості поезії Ліни Костенко та Наталі Лівицької-Холодної.

Виклад основного матеріалу. Творчість Ліни Костенко та Наталі Лівицької-Холодної яскрава, вишукана, багата тематично та жанрово. Найчастіше вони зверталися до теми України, історичних, культурологічних, пейзажних, інтимних мотивів. Хоча поетесам випали різні долі і на літературну ниву вони вийшли в різні часи, а проте для них характерна спільність наскрізних образів, авторок об'єднує велика любов до України, тонке відчуття її одвічних устремлінь. Лейтмотивна в доробку обох поеток тема рідного краю нерозривно пов'язана з їх малою батьківщиною.

Наталя Лівицька-Холодна – представниця української діаспори (Польща, Чехія, США, Канада). Так склалися життєві обставини, що вона змушена була покинути Україну й перебувати в екзилі. Та постійно відчувала зв'язок із рідною землею. Промовистий епіграф Т. Осьмачки до першої збірки поетеси «Вогонь і попіл» (1934): «... а вітер плакав по слідах, / що зорі й сонце світять нам, / лише на рідних берегах» – указує, що поетеса відчуває незмірну тугу за Україною. Навіть у цій збірці, яку часто називають еротичною, проглядає сум за вітчизною. Наступна її поетична книжка називається досить красномовно – «Сім літер» (1937) і містить чотири цикли патріотичної лірики. Уже в першому з них – із ностальгійною назвою «Mal Du Pays» – пояснюється назва заголовка. Це й прізвище «Петлюра» як символ самопожертви в ім'я України. Це й назва самої вітчизни, ім'я якої герої несуть по життю, «неначе скарб».

Н. Лівицька-Холодна, перебуваючи за межами України, пише про покинуту рідну домівку. Особливо щемливими є спогади про дитинство («Ностальгія», «Батьківщина», «Батькові»). Найчастіше в її уяві постають пейзажні замальовки, семантика рідного дому конкретизується у неповторних краєвидах («Такий похмурий вечір нині», «На наших нивах сон і тиша», «Стоять задумані і мріють над водою», «О, верб моїх сріблясті довгі віти»). Особливою картинністю, а поряд з тим надривною емоційністю відзначається останній із названих текстів: «О верб моїх сріблясті довгі віти, / полтавських верб склепіння мовчазні! / так солодко за вами тут тужити / і плакати за вами навесні!» [5, с.97]. Найчастіше в її поезіях згадуються верби, ниви, Дніпро як символи рідної землі. Невблаганний час усе віддаляє й віддаляє батьківщину. Але поетесу незмінно турбує доля України («В яких ти піснях і мотивах?»): «Чи й досі ще в серці могутнім / ховаєш бойовищ луну, / чи, може, повірила в будні, / щоб казку забути страшну? // Яка Ти тепер, чи стражданням / душа твоя повниться вщерть? / Чи віриш іще у повстання, / що зломить побідницьку смерть» [5, с.95].

Авторка за допомогою риторичних запитань веде уявний діалог про буття вітчизни, її національну сутність, український

менталітет. Невипадково Наталя Лівицька-Холодна згадує в своїй ліриці пророка України Т. Шевченка, адже їм обом судилося сивіти «в чужому краю» і слати свої поетичні думи на батьківщину («На наших нивах сон і тиша»): «Така тепер ти, Україно, / як за Шевченка і панів, / і воскресіння ждуть руїни / під степового вітру спів» [5, с.96]. Авторка пропускає через власне серце долю свого народу («Я сьогодні пишу незугарні вірші», «Перезва»).

Калиною сопілкою була для Н. Лівицької-Холодної поезія. Символом України у неї виступають навіть місяць і сонце («О ночі місячні, о ночі України», «Стоять задумані і мріють над водою»). Н. Лівицька-Холодна, приречена поневірятися за кордоном, усе ж відчуває себе на часово-просторових обширах України. Використовуючи засіб контрасту, авторка протиставляє Україну й чужину («Стоять задумані і мріють над водою», «В хаосі звуків барв і ліній», «О ночі місячні, о ночі України»):

О ночі місячні, о ночі України!
Такі оспівані, такі ясні!
З моєї темної холодної чужини
складаю вам оці сумні пісні [5, с.99];
Душа моя — травинка на твоїх полях.
Душа моя — твоїх дощів краплина.
І осоружною мені чужа земля,
І брилою важкою кожна днина [5, с.192].

І на схилі своїх багатотрудних літ Н. Лівицька-Холодна марила Батьківщиною («Сон», «Ранок»). Вона пише: «Снилось мені: / не засміченими, / не нью-йоркськими нетрями йшла, / а стеливсь мені завітчаний, / не затоптаний шлях» [5, с.156].

Поезія Ліни Костенко так само високопатріотична. Авторка згадує своє неповторне дитинство, яке було перерване війною. Тож болісні спогади зафіксовані у творах «Акварелі дитинства», «Пастораль ХХ сторіччя», «Мій перший вірш написаний в окопі». Трагічним подіям війни присвячений розділ «Пам'яті безсмертні діорами» з книги «Над берегами вічної ріки». Болісними відчуттями породжені рядки поезій «У Корчуватому під Києвом», «Колись давно, в сумних біженських мандрах». Письменниця горда за свій народ, його звитягу.

Як і Н. Лівицька-Холодна, Ліна Костенко часто звертається до художнього образу Дніпра. Взагалі, образ вічної ріки є її улюбленим. На це вказував В. Брюховецький: «Образ плинної ріки один з постійних у всій творчості Ліни Костенко» [1, с.18]. Як уже згадувалось, одна із збірок поетеси має назву «Над берегами вічної ріки». Часто цей образ має філософське наповнення: вічний плин часу, змінність. Як по-сучасному звучить поезія Ліни Костенко: «Час поле тихою сапою. / На світі бойня і гризня. / А я іду до водопою, / веду крилатого коня» [4, с.349].

І Н. Лівицька-Холодна, й Ліна Костенко залюблено оспівують історію краю. Звертаючись до минулого, вони проводять паралелі з сучасністю. Їх не задовольняє становище українців, України. Тому й згадуються славні пращури, що віддавали своє життя за незалежність держави. Вони є орієнтиром для наступних поколінь, повинні запалювати на нові звершення. Однак сучасники інертні. Можемо навести зразки таких поезій Л. Костенко «У маєтку Івана Сулими», «Карташинський лиман», «Пливли ми ввечері лиманом», «Казочка про трьох велетнів».

Письменниця відроджує пласти української історії та її славних представників («Ой ні, ще рано думати про все», «Пливли ми ввечері лиманом»). Вона звиряє шлях сучасних поетів і Т. Шевченка. Особливо промовистою є поезія «Заворожи, мені, волхве»:

Давайте чесно,
не кнопки ж ми й не педалі.
Що писав би Шевченко
в тридцять третьому,
в тридцять сьомому роках?
Певно, побувавши в Косаралі,
побував би ще й на Соловках [4, с.114].

З уявного діалогу поетеси з Т. Шевченком звучить відповідь Кобзаря-пророка: «...Пам'ятайте, / що на цій планеті, / відколи сотворив її пан Бог, / ще не було епохи для поетів, / але були поети для епох!» [4, с.113].

Істинний співець є виразником дум свого народу. Як стверджує авторка, «Я лиш інструмент, в якому плачуть сни мого

народу» («Яка різниця — хто куди пішов?» [4, с.117]). Наведемо висловлювання Л. Костенко, що стали афоризмами: «Поезія — це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі» [4, с.317]; «Поезія потрібна дивакам, / Поети не потрібні вже нікому» [4, с.318].

Ліна Костенко надає слову архіважливого значення. Ось її характерні тези: «В початках сотворення світу було Слово. В початках сотворення нації теж повинне бути Слово» [2, с.26].

Л. Костенко турбується долею України, тим, що її поетичні звернення не завжди сприймаються сучасниками: «Розпач накручує чорні спіралі, / Де ж мого слова хоч би хоч луна? / Знову пішла Україна по колу, / Знову і знову, ще раз у ніколи?! » [4, с. 396].

Болить поетесі й стан рідної мови: «Трагічна мово! / Вже тобі труну / не тільки вороги, а й діти власні тешуть» [4, с. 211].

Н. Лівицька-Холодна та Л. Костенко відзначаються активною життєвою позицією. У їх творах відчувається філософське наповнення, прагнення досягнути сенс життя, не прогайнувати даремно відміряне долею.

Хай буде все небачене побачено.

Хай буде все пробачене пробачено.

Єдине, що від нас іще залежить, —
принаймні вік прожити як належить.

(Л. Костенко, «Пісенька з варіаціями» [4, с.243].

І кожна днина це обов'язок тяжкий
зробити щось, щоб бути ще живою,
щоб не загрузнути у пустищах людських,
в пісках снобізму, скроплених злобою.

(Н. Лівицька-Холодна, «Душа моя —
травинка на твоїх полях» [5, с.192]).

Обидві поетеси тонко відчувають природу, змальовують усі пори року, та в кожній з них є своя улюблена. Наприклад, у Н. Лівицької-Холодної це весна («Весняним птахом заспівай», «О ви, сріблясті і розлогі», «Сплять задумані і мріють над водою», «Вже весни радісні минають»). Поетеса створює вишукані мікрообрази: «душа закохана», «серце в соняшнім теплі», «співаєш тихим гаєм», «сповита мріями і гаєм».

У Л. Костенко є цілий ряд віршів, присвячених осені: «Пробачте, осінь, я вас не впускаю», «Ставить осінь на землю свою золоту жирандоль», «Осінній день, осінній день, осінній», «Ті журавлі і їх прощальні сурми», «Шипшини важко віддають плоди», «Осінній сад ще яблучко глядить», «Біднесенький мій ліс, він зовсім задубів». Авторка воєдино злита з природою: «Цілую всі ліси. Спасибі скрипалю. / Він добре вам зіграв колись мою присутність. / Я дерево, я сніг, я все, що я люблю, / І, може, це і є моя найвища сутність» [4, с.37].

Поетеса розуміє мову лісу, трав, птахів. Тому прощання природи з літом таке їй близьке.

Ставить осінь на землю свою золоту жирандоль,
І, ковтаючи сльози, одягши на плечі сукману,
перемотує літо на чорні катушки тополь,
шиє голим полям нескінченну сорочку з туману [4, с.299].

За допомогою психологічних паралелізмів поетеса відтворює суголосність природних явищ її внутрішньому світу: «Вдень ще літо, а надвечір — осінь, / В склепі ночі похорон тепла. / Вийдуть в ранок яблуні, як лосі, / розсохаті роги дибала. / Пийте воду, поки ще ласкава. / Лосі, лосі, жумрайте траву. / Так думки печаль прополоскала, / що, як сад, під зливою живу» [4, с.344]. Л. Костенко як майстер живопису малює осінь в усіх її проявах («Жовтенька квітка хилитається», «Хай буде легко. Дотиком пера...»).

Особливо щемливою та проникливою є інтимна лірика поетеси. Високі шляхетні почуття кохання оспівані Н. Лівицькою-Холодною та Л. Костенко. На їхню долю випало багато випробувань, однак вони по-філософськи ставляться до різних ситуацій.

Шал, пристрась закоханих відчувається у першій збірці Н. Лівицької-Холодної «Вогонь і попіл», котру традиційно визначають як «еротичний роман». Збірка складається з трьох частин, назви яких відображають складність взаємин закоханих: «Барвін-зілля», «Червоне й чорне» та «Попіл». Пристрасне кохання ліричної героїні промовляє з кожної поезії першого циклу, епіграфом до якого взяті рядки з весільної пісні «З чого ж ми будем князеві вінець плести? / Ой, є в

городі хрещатий барвінок» [5, с.63]. У вірші «Світлим, натхненним, простим...» відтворено картини щасливого життя подружньої пари, заснованого на цілковитій гармонії, любові, порозумінні. Кожному з героїв відведено долею виконувати традиційну роль, як було й споконвіку: «Ти будеш воїн і муж. / Батько моїх дітей», «Мати, коханка, сестра, / Вірна дружина твоя. / Мудрість так каже стара, / Буду такою і я» [5, с.63]. І вони щасливі од відчуттів любовної повені, чистоти і природності стосунків. Кожна фраза поетеси насичена радістю буття, адже доля героїв осяяна «вірністю спрагнених душ». Такий же мажорний характер мають інші вірші циклу – «Нам шлюбна постіль вся земля...», «І сталося. І буде завжди так...», «Припасти знов до рук коханих...», «Я пам'ятаю: гуляли води...», «Мені очей звести несила», «Небо знов молоде й блакитне...», «Уста устами розхили...». Хоча до них вкрадаються й нотки суму («і страшно випити до дна / Цю чару пестоців без краю», «і страшно знати, що життя / Нам чола радісні зоре», «вічність кине забуття На нашу пристрасть»), але не хочеться думати про дочасність, тлінність людського життя: «Було, і є, і вічно буде / Це свято соняшних утіх» [5, с.65]. Обопільне кохання викликає відчуття справжнього земного раю: «І сталося. І буде завжди так: / Весна і синь у вересні і в січні, / І спрагнені, палкі твої уста, / І очі наді мною, очі вічні» [5, с.64].

У цих інтимних сповідях органічно поєднуються фольклорні традиції та індивідуальне світосприйняття і світобачення. Звідси й такі неповторні художні мікроструктури: «нам шлюбна постіль вся земля, / Барвистий луг, квітчає лоно»; «червоним золотом вина / Кохання повниться і грає»; «а у мене обійми палкі / і солодкі, як мед уста»; «і ніч над нами золота / Була як чара щиро повна»; «стигла ніжність невимовна». Образ весни у віршах збірки асоціюється із зародженням кохання, барвін-зілля – із щасливим подружнім життям.

Наступний цикл «Червоне й чорне» відкривається епіграфом з Анни Ахматової: «Должен на этой земле испытать / каждый любовную пытку» [5, с.69], та присвятою О.Телізі «За вогнем шарлату», де фіксуються зміни, що відбулись у

стосунках закоханих героїв: «Розлетілися сні і мрії, / оддзвеніла весна, одійшла. / Зацвітають сльозами на віях / квіти щастя чи квіти зла. / Вже не травень-пустун із нами, / не жасминів солодкий привіт, / горобиними вже ночами / тьмяно пахне липи цвіт» [5, с.69].

Хочеться гірко плакати «за блакиттю весняних літ», що символізує безхмарне життя в шлюбі, бажання до самозречення вибудовувати спільний палац сімейного щастя. Це минуло, і замість спокійних небесних барв, що домінують у першому циклі, з'являються «вогонь шарлату» і «пурпури цвіт» (червоний колір традиційно пов'язується з пристрастю, палким коханням). Між люблячими героями з'являється хтось третій, що різко порушує колишню ідилію подружнього життя. І тепер «світять нам два різні неба, / Дві неоднакові мети». Зрада породжує «ненависть міцну, як смерть». Поезії «Червоного й чорного» – це фіксації станів душі героїв, що складають любовний трикутник. Найчастіше авторка передає їх через монологи: «І коли поцілуєш другу, / Синьооку, гарну свою, / Стрепенеться вона і тугу / Відгадає за мною твою. / Вип'є розпач – бездонна чара! – / Цілим тілом своїм палким, / І пропалить їй душу жаром / Чорна заздрість, як чорний дим» [5, с.78].

Романтичного ніжного почуття вже немає, натомість з'являється пристрасть-шал. У віршах «На розквітлі акації грона...», «Будеш завжди цю ніч пам'ятати...», «Вогнями пристрасти цвітуть...», «Я знаю: і моя душа криниця...», «В спопелілім і хворім серці...», «Чорний колір – колір зради...» поетеса зіставляє дві контрастні барви, згадані в назві циклу. У тканину творів органічно вплітається мотив любові й смерті, як і тема боротьби світлої віри та надії з гнітючим жалем і сумом кохання, осінь – із згасанням почуттів. Назва третього циклу досить красномовна – «Попіл». Згасла пристрасть, сум оволодіває душею, яка тепер «знов старчиха» і думки «не крилаті». Сірість, буденність огортає героїню, адже «закоханий, юний лицар» безповоротно пішов з її життя, закінчилось «свято радості і любові», а довколишність така гнітюча й одноманітна («Тільки, бачите, осінь, вітер, / І в саду вже троянд немає»).

Така ж вишукана лірика про кохання й у Ліни Костенко. Любов закоханих у її поезії така велика, що порівнюється з космічними просторами: «Я нахиляюсь над безоднею, / кричу у безвісті віків; / — А як же ми один без одного / в Сузір'ї Гончих Павуків? / І як же ти один у Всесвіті? / І як же тут без тебе я?! / Впізнай мене в холодній безвісті, / згадай моє земне ім'я!» [4, с.74].

У статті «Немає еталонних ідеалів» Ліни Костенко розкриваються особливості жіночого сприйняття світу: «У жінки завжди був дуже розвинений внутрішній світ. Це, так би мовити, психіка замкнута, повернута в себе. В цьому немає нічого образливого, просто протягом віків становище в сім'ї, місце в суспільстві зумовлювали й психіку. (Йдеться, звичайно, про загальну масу жіноцтва. Жінки, які переростали свій час, потребують окремої розмови). На мою думку, одна з найголовніших і достеменніших ознак сучасної жінки — це вихід за межі вузького внутрішнього світу у світ великий і складний» [3, с.146]. Ліна Костенко створила чудові зразки поезій «Спини мене, отямся і отям...», «Напитись голосу твого...», «За гріх щасливості в неслухний час...», «Не говори печальними очима...», «Очима ти сказав мені люблю...», «Я хочу знати, любиш ти мене...», «І знову пролог», «Навшпиньки повертаюся в ті дні», «Ти пам'ятаєш, ти прийшов із пристані» (збірка «Триста поезій», 2014). Перед нами / сильна, але разом з тим вразлива, чутлива жінка, кохання якої постає у різних іпостасях: несміливе («Очима ти сказав мені люблю»), палке («За гріх щасливості в неслухний час», «О так пройду крізь твій великий подив»), всеохоплююче («І як тепер тебе забути?»), самовіддане («Осінній день березами почавсь»). Психологічно тонко відтворено стан закоханої жінки в трьох розділах книги «Триста поезій»: «Твій силует у вікні золотому», «Старий годинник» і «Хочеться чуда і трошки вина». Поетеса майстерно володіє словом. Це й багата тропіка, і вишукані образи («очима сказав», «життя ішло, минуло той перон», «гукала тиша», «життя складало свій тяжкий екзамен», «хитнула доля», «мов тихий дзвін гірського кришталю»). Кохання таке, що може привести до непередбачуваних наслідків: «чи біля тебе полум'ям згорю»,

«я тільки жінка з крилами Ікара / Розстане віск – я в море упаду». Та, на жаль, кохання змінюється розлукою.

Я дуже тяжко Вами відболіла.

Це все було, як марення, як сон.

Любов підкралась тихо, як Даліла,

а розум спав, довірливий Самсон [4, с.28].

Як у Н. Лівицької-Холодної, так і у Л. Костенко бачимо творче використання джерел фольклору та авторського досвіду. Для її поезій «І як тепер тебе забути?..», «Нічого такого не сталося...», «Осінній день березами почавсь...» характерні довершені художні образи : «душа до краю добрела», «такої дивної отрути / я ще ніколи не пила» [4, с. 69], «свій будень серця будемо творити» [4, с. 24].

Обом авторкам притаманні точність вислову, ліричні афоризми. Їх поезії розкривають гармонійне поєднання внутрішнього й зовнішнього світу. Особистість, яка по-філософськи сприймає навколишнє, вимальовується у віршах Л. Костенко: «Я скрізь своя, і я ніде не дома, / Душа летить у посвіті епох / І де цей шлях почався, невідомо, / І де урветься, знає тільки Бог» [4, с.395]. Подібне твердження знаходимо й у Наталі Лівицької-Холодної у мініатюрі «Мій світ» (1973): «Мій світ — чотири стіни, / в ньому — усі світи. / Часом тут в агонії гину, / часом сонцю кажу: світи! / Я молодша тепер неначе. / Я серцю сказала: не плач, люби! / Хто за мене багатший / по цей і по той бік?» [4, с.395]. Поетеси дуже різні, а водночас їх єднують невловні струмені великої любові до людини, до навколишнього світу, його краси та величі.

Висновки. Зіставлення художніх систем Ліни Костенко та Наталі Лівицької-Холодної дає підстави вважати, що незалежно від того, в Україні чи поза нею відбувалося творче становлення оригінального співця, визначальною рисою його таланту традиційно була належно виражена національна складова. Поетичні доробки материкової письменниці Ліни Костенко та діаспорної авторки Наталі Лівицької-Холодної глибоко самобутні, яскраво індивідуалізовані, та все ж мають певні споріднені риси. Здається, кожен їх ліричний рядок перейнятий невмирущим українським духом, стурбованістю за долю на-

ції на тлі планетарних викликів. У їхньому доробку тісно поєдналися громадянські мотиви з філософськими, інтимними, пейзажними. Авторки наснажили свої поезії вишуканими образами, оригінальними тропами. Їхня творчість є безперечною окрасою вітчизняного і світового письменства.

Summary. Galina Nemchenko. Style Features of lyrical works of Lina Kostenko and Natalya Livytska-Kholodna. The article investigates style peculiarities of original lyrical texts of Lina Kostenko and Natalya Livytska-Kholodna, typical representatives of the Ukrainian poetry in the end of XX – beginning XXI century. The article emphasizes the typological features of their works. The article focuses on the writer's mastery in use of the rich sources of the Ukrainian language and national folklore. The great attention is paid to the tropes, stylistic figures in social, philosophical, personal lyrics of the poets. The article is devoted to the analysis of the peculiarities of the writer's lyrical world and specific forms of the interpretation of Ukrainian mentality.

Key words: Lina Kostenko, Natalya Livytska-Kholodna, poetry, tropes, stylistic figures, repetition.

Список використаної літератури

1. Брюховецький В. Ліна Костенко: нарис творчості / В.Брюховецький. – Київ : Дніпро, 1990. – 262 с.
2. Костенко Л. Гуманітарна аура нації, або дефект головного дзеркала / Ліна Костенко. – Київ : Видавничий дім “КМ Academia”, 1999. – 32 с.
3. Костенко Ліна. Немає еталонних ідеалів / Ліна Костенко // Молодь України. – 1964. – 24 жовтня.
4. Костенко Ліна. Триста поезій: вибране / Ліна Костенко. – Київ , 2014. – 416 с.
5. Лівицька-Холодна Наталя. Поезії старі і нові / Наталя Лівицька-Холодна. – Нью-Йорк, 1986. – 238 с.

Одержано редакцією – 19.09.17

Прийнято до публікації – 28.09.17